

“Ons idealisme wordt beloond. Het kan nu financieel ook echt uit.”

De Miedema's doen als eersten mee aan Valuta voor Veen.

Vroeger werd er in laagveengebieden ook landbouw bedreven. Gras was echter het enige gewas dat er goed wilde groeien en boeren weiden er hun koeien op zompige gronden. Vanaf de jaren tachtig veranderde dit landschap, waar weilanden als eilanden in het water dreven en het gezang van weidevogels onlosmakelijk aan het “mooie seizoen” verbonden was, ingrijpend.

Door de diepteontwatering kunnen hogere producties gehaald worden, maar er zijn ook nadelen. Droge veengrond oxideert bijvoorbeeld. Het vliegt de lucht in, waardoor de grond "zakt". Bij de oxidatie komt bovendien CO₂ vrij. En dat is in deze tijd, waarin we worstelen met het broeikas-effect, natuurlijk uit den boze. Daarnaast heeft een lage waterstand ook gevolgen voor het ecosysteem: veel dieren kunnen niet meer genoeg voedsel vinden.

Moeten we dan terug naar de tijd van Ot en Sien?

We vragen het aan een agrariër die al jaren ervaring heeft met een verhoogd waterpeil. Het is hem zelfs gelukt er een nieuw verdienmodel aan te koppelen: Sjoerd Miedema uit Haskerdijken. Samen met zijn zoon Douwe boert hij in It Lege Midden van Friesland.

Sjoerd: "Ons streven is te laten zien dat efficiënte voedselproductie mogelijk is, zonder het evenwicht in de natuur te verstoren. Daarom zijn we biologisch. Maar we doen meer. Zo voeren we nauwelijks krachtvoer aan onze koeien, zijn onze landerijen zeer kruidenrijk, is het bedrijf antibioticavrij en experimenteren we met alternatieven voor chemische ontwormingsmiddelen. Een hoger waterpeil hoort ook bij onze visie. De opbrengst per hectare is daardoor verlaagd, maar het heeft ook voordelen.

Wat zijn de voordelen?

Ik geniet bijvoorbeeld enorm van de weidevogels die op ons land afkomen. De koeien kunnen gemakkelijk uit de sloot drinken. Die zijn ook schoner geworden, doordat de grond niet meer uitloogt; je kunt de vissen zien zwemmen. Op grasland beregenen we nooit. Onze koeien zijn trouwens geen volbloed Holsteins, maar lichtgewicht, geschikt voor drassige omstandigheden.

In het begin waren we bang dat ze ouderwetse ziektes zouden krijgen, zoals leverbot. Leverbot wordt overgedragen door slakjes die nattigheid heerlijk vinden. Nu blijkt dat ons vee niet besmet raakt. Waarschijnlijk is dit aan de ganzen te danken. Ik was ze altijd liever kwijt dan rijk, maar ganzen eten niet alleen gras. Ze verorberen ook graag een slakje en daar doen wij ons voordeel mee. Prachtig hoe de natuur werkt!"

En het verdienmodel?

De Miedema's doen mee aan Valuta voor Veen. Dit project wil een gecertificeerd verdienmodel bieden voor het vernatten van veen. Het wordt gedragen door de volgende organisaties: Noardlike Fryske Wâlden, It Lege Midden, LTO Noord en de Friese Milieufederatie. Het idee is dat de vermindering van CO₂-uitstoot bij een hoog waterpeil, wordt verkocht in de vorm van CO₂-certificaten aan bedrijven, overheden en burgers die op vrijwillige basis hun CO₂-uitstoot willen voorkomen. In dit geval geldt een richtprijs van 70 euro per ton. Het bedrag is gebaseerd op de investering en de verminderde opbrengst van het land.

"Het voelt als gerechtigheid," zegt Sjoerd, "Ons idealisme wordt beloond. Het kan nu financieel ook echt uit en dat biedt vertrouwen voor de toekomst."

Sjoerd is niet de enige die enthousiast is. Er is al een wachtlijst van grondeigenaren ontstaan voor dit project.

Hoe zit het met de kopers?

Voor het eerste jaar zijn de credits al bijna uitverkocht. De Miedema's doen zaken met een partij die anoniem wil blijven en met XT Orange uit Etten Leur. Dit is een bedrijf dat pallets in plastic wikkel. De praktijk van deze "palletstabilisatie" kan milieuvriendelijk zijn. Daarom gebruikt het bedrijf een methode waarmee 70 procent plastic wordt bespaard. Hun streven is echter om CO₂ neutraal te worden. Voor zover dat nog niet lukt, compenseren ze dat met de CO₂ credits van Valuta voor Veen.

30 Juni gaven Sjoerd Miedema en René Glabbek, van XT Orange, elkaar de hand. Bij deze feestelijke gebeurtenis klom gedeputeerde Douwe Hoogland op de trekker om een greppel te frezen.

Sjoerd: "Een mooi symbool. Wij hebben niet alleen dubbeldoelkoeien (voor melk én vlees), maar ook dubbeldoel greppels. Die voeren water af én brengen water in het land. We varen er allemaal wel bij!"

